



## TRWA WALKA O CZYSTE POWIETRZE

NIE MA WĄTPLIWOŚCI: GDYBY NIE INICJATYWA SAMORZĄDÓW, DZISIAJ WALKA ZE SMOGIEM BYŁABY W ZUPEŁNIE INNYM MIEJSCU NIŻ JEST. WAŻNE, BY PROWADZIĆ JĄ NADAL EFEKTYWNE, ZWŁASZCZA, ŻE LADA MOMENT ROZPOCZNIE SIĘ KOLEJNY SEZON GRZEWCZY I PROBLEM WRÓCI.

Michał Legierski/EDYTOR.net



Nieekologiczne piece mają zostać wycofane na rzecz tych, które spełniają normy

MICHAŁ TABAKA

Zaczął się od alarmów WHO (Międzynarodowa Organizacja Zdrowia), która publikowała listę najbardziej zanieczyszczonych miast na świecie. W tym zestawieniu, zdecydowanie w jego górnej części, co chwilę można było zobaczyć nazwę miasta z dołączoną białą-czerwoną flagą. Dość powiedzieć, że jeszcze parę lat temu na 50 miast Unii Europejskiej z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem, aż 33 leżały w kraju nad Wisłą.

Potem rękawicę, nie oglądając się na innych, postanowiły podjąć samorzady wojewódzkie. Najpierw małopolski, parę tygodni później śląski. W obu przyjęta jest – w postaci prawa miejscowego – uchwała antysmogowa.

– To bezsprzecznie sukces samorządowców, którzy pierwszy raz przygotowali konkretne instrumenty do walki ze smogiem. Stworzyliśmy granice czasowe i normy, jakie powinny zacząć obowiązywać po ich przekroczeniu. Od samego początku powtarzaliśmy, że potrzebujemy stosownego wsparcia ze strony rządu. Zwłaszcza jeżeli chodzi o regulacje prawne. Bez nich samorządowe inicjatywy nie

będą tak skuteczne, jakby mogły być – przekonuje Wojciech Saługa, marszałek województwa śląskiego.

W końcu stanowisko zajął też europejski Trybunał Sprawiedliwości, który stwierdził naruszenie przez Polskę unijnych dyrektyw w zakresie standardów czystego powietrza. W odpowiedzi rząd ogłosił 14 punktów walki ze smogiem. Niestety, szybko okazało się, że więcej w tym promocji niż realnego działania. Po roku można było powiedzieć o realizacji jednego z tych punktów.

Dopiero prawie półtora roku później Sejm przyjął nowelizację ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Przepisy przewidują wycofanie z obrotu detalicznego najgorszej jakości paliw, czyli mieszanek zawierających mniej niż 85 proc. węgla kamiennego, mułów węglowych i flotokoncentratów.

– Można powiedzieć: lepiej późno niż wcale. Trudno zrozumieć zmarnowany w tym względzie czas. Ale dobrze, że już jakieś regulacje w tym zakresie są. Teraz czas skoncentrować się na ich egzekucji – uważa marszałek Wojciech Saługa.

W noweli przepisów znajduje się zapis o możliwości czasowego zawieszenia norm jakościowych w przypadku niedoboru źródeł ciepła bądź ewentualnych perturbacji na rynku wytwarzania energii wynikających np. z upałów.

Przyjęte przez Sejmik Województwa Śląskiego jednogłośnie nowe przepisy zaczęły obowiązywać od 1 września 2017 r. na terenie całego województwa. Od tego czasu obowiązuje zakaz stosowania węgla brunatnego, mułów i flotokoncentratów, a także biomasy stałej o wilgotności powyżej 20 proc. Uchwała dotyczy też tych, którzy po 1 września br. planują instalację urządzeń grzewczych. W tym przypadku muszą być to kotły minimum klasy 5.

Uchwała zakłada trzy daty graniczne wymiany starych kotłów w zależności od długości ich użytkowania. W przypadku kotłów eksploatowanych powyżej 10 lat od daty produkcji, trzeba będzie je wymienić na klasę 5 do końca 2021 roku. Ci, którzy użytkują kotły od 5-10 lat, powinni wymienić je do końca 2023 roku, a użytkownicy najmłodszych kotłów, mają czas do końca 2025 roku. Na rynku są stosowane również kotły klasy 3 i 4. Ze względu na to, że do roku 2016 wymiana na takie kotły była dofinansowywana, graniczną datę ich obowiązkowej wymiany na klasę 5, wydłuża się do końca roku 2027. Co istotne, każdy, kto buduje nowy dom i zamierza ogrzewać go węglem lub drewnem, ma obowiązek zainstalować kocioł klasy 5. ■







Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

# NA KONIEC LATA ODKRYJCIE BYLINIAK

RÓŻNOBARWNE HORTENSJE SPRAWIAJĄ, ŻE OGRÓD BYLINOWY JEST CORAZ PIĘKNIEJSZY. JEDNAK ROŚLIN, KTÓRE PÓŹNYM LATEM WARTO W TYM MIEJSCU OBSERWOWAĆ, JEST ZNACZNIE WIĘCEJ.

ŁUKASZ RESPONDEK

Letnimi wieczorami w Ogrodzie Bylinowym wszystkie ławki są zajęte. Zastłuchani w śpiew kosów spacerowicze, kontemplują urodę kwitnących roślin. A jest co podziwiać, bo nawet trawa ma nietypowe zabarwienie. Może być niebiesko-szara, jak np.

kostrzewa sina lub znacznie wyższa wydumchrzyca piaskowa, często używana do umacniania wydm nad morzem.

Byliny to ozdobne, wieloletnie rośliny zielne, które wraz z nadejściem zimy kończą wegetację. Wówczas zamierają im części nadziemne, natomiast organy podziemne (kłącza, bulwy, rozłogi, cebulki) zimują pod warstwą śniegu, czekając

Rafal Klimkiewicz/EDYTOR.net



Ogród Bylinowy to warte odkrycia miejsce w Parku Śląskim

**2-4**  
TYGODNIE  
trwa kwitnienie  
pojedynczego gatunku  
bylin

do nadejścia wiosny. Wtedy wznawiają wegetację. Tłem dla bylin, a zarazem ich dopełnieniem w tym ogrodzie, są krzewy i drzewa liściaste oraz iglaste. Wśród krzewów kwitnących przez całe lato, królują w Byliniaku oczywiście hortensje w kilku gatunkach i odmianach. Praktycznie nie ma ona sobie równych pod względem długości i obfitości kwitnienia, mogą z nimi jedynie konkurować parkowe róże, występujące w większej gamie kolorów, jednak te mają swoje miejsce w Rosarium i jego otoczeniu.

– Byliniak często nazywany jest ogrodem senioralnym. Ogród leży nieco na uboczu, jest osłonięty od zewnątrz grupami drzew liściastych i iglastych, dlatego nie wszyscy odwiedzający park, wiedzą o jego istnieniu. Panuje tam cisza i spokój, jest tam też wiele cienistych zakątków, gdzie można przysiąść na ławeczce. Właśnie dlatego jest on ulubionym miejscem seniorów. Spo-

ro starszych osób znajduje w tym miejscu wytchnienie w letnie dni – przyznaje Krystian Golasz, specjalista ds. zieleni z Parku Śląskiego.

Roślinność w tym miejscu jest ciekawa, bo gatunki nie kwitną równocześnie, a sukcesywnie wymieniają się. Ważne, aby planując rabaty bylinowe, zestawiać je w taki sposób, by oglądając dane skupisko roślin, zawsze występował jakiś efekt ozdobny. Kwitnienie pojedynczego gatunku bylin nie trwa zbyt długo, przeciętnie okres ten trwa od 2 do 4 tygodni. Część bylin po przekwitnięciu jest w stanie zakwitnąć jeszcze raz w tym samym roku, o ile rośliny zostaną odpowiednio wcześniej przycięte, są to np. różne odmiany bodziszek oraz przegorzany pospolite.

Ozdobą ogrodu są cieniulubne funkcie i rozchodniki okazałe. Kwiaty tych ostatnich będą miały kolory bordowy, biały i różowy. Jesienią pięknie będzie wyglądać, przebarwiona na bordowo-czerwony kolor, bergenia sercowata. Efektownie prezentują się trawy ozdobne: piórkówki, miskanty, prosa ozdobne, molinie oraz śmiałki darniowe. Ciekawie wyglądają też krzewy ozdobne, takie jak krzewuska cudowna i kielichowiec wonny. Obecnie w pełni kwitnienia są rudbekie. To kwiaty, które kwitną bardzo długo – prawie przez dwa miesiące. Charakteryzują się intensywnie żółtymi płatkami (kwiaty jęczyczkowate) i wewnętrznym, prawie czarnym środkiem (kwiaty rurkowate).

– Wybieramy najczęściej te gatunki roślin, które jak najdłużej mogą być ozdobą parku, ale jednocześnie nie są zbyt wymagające, jeżeli chodzi o warunki glebowe, pielęgnację oraz odporność na warunki glebowe i suszę – wyjaśnia Golasz. ■

## ŚLĄSKI OGRÓD ZOOLOGICZNY MA 60 LAT!

NA POCZĄTKU WRZEŚNIA SZYKUJE SIĘ Z TEJ OKAZJI WIELKIE ŚWIĘTOWANIE.

Przypomnijmy, że w 1953 roku Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Stalinogrodzie uchwaliło uchwałę powołującą do życia Śląski Ogród Zoologiczny, który zlokalizowano w nowopowstającym Parku Kultury i Wypoczynku. Prace nad jego budową rozpoczęto w zasadzie natychmiast, dzięki czemu już w 1958 roku możliwe było oficjalne otwarcie zoo dla zwiedzających. Początkowo zamieszkały w nim zwierzęta pochodzące

z ogrodów mieszczących się wcześniej w Bytomiu i Katowicach. Były to m.in. niedźwiedzie brunatne i himalajskie oraz słonie. W kolejnych latach, stopniowo powiększano kolekcję gatunków zwierząt i rozwijano ogród. Dzisiaj, 60 lat od oficjalnego otwarcia, w chorzowskim zoo zobaczyć można ponad 300 gatunków zwierząt z prawie całego świata.

60. rocznica istnienia śląskiego zoo nie może przejść bez echa. Obchody jubileuszu zaplanowano na drugi weekend września. Oficjalne uroczystości z udziałem zaproszonych gości z Polski i zagranicy odbędą się w piątek, 7 września. W tym dniu osoby odwiedzające ogród będą mogły przyłączyć się do wspólnego świętowania w Skalnej

Kotlinie Dinozaurów, gdzie odbędzie się koncert zespołu „Dwie Korony”. W sobotę, 8 września, zoo wraz z Uniwersytetem Śląskim i uczniami I Liceum Ogólnokształcącego w Świętochłowicach zorganizuje świętowanie jubileuszu z akcentami kultury chińskiej. Zaplanowano m.in. ceremonię parzenia chińskiej herbaty, pokazy tai-chi i warsztaty tańca z wachlarzami oraz wróżby chińskie. Świętowanie zakończy się w niedzielę, kiedy to na odwiedzające zoo dzieci czekać będą jubileuszowe gry i zabawy.

We wszystkie trzy dni obowiązywać będą promocyjne ceny biletów dla dorosłych w kwocie 10 zł (bilet normalny). Szczegółowe informacje na: [www.zoo.silesia.pl](http://www.zoo.silesia.pl). **MAT. ŚLĄSKIE ZOO**

Arch. śląskie zoo



Śląski Ogród Zoologiczny został otwarty w 1958 roku

